

“L’austeritat serveix perquè alguns s’aprofitin de la crisi”

Dolors Camats i Joan Herrera són tots dos coordinadors d’Iniciativa per Catalunya Verds des de la desena assemblea d’ICV, celebrada al final d’abril a Viladecans.

Per què una direcció bicèfala?

—DOLORS CAMATS: L’aposta per una coordinació nacional de dues persones té un component de gènere evident (per donar espai a lideratges femenins), però no és l’única ni la principal raó. Hem volgut un lideratge de dues persones perquè creiem en els lideratges compartits, perquè creiem en una manera diferent de decidir —en aquesta assemblea hem refermat la necessitat de retre comptes i decidir d’una forma més horitzontal— i ens ha assembleat que traslladar-ho al cap de l’organització —i traduint-ho a dues persones— és una manera que vagi baixant i fer-ho senzill a tota l’organització. Per tant és una aposta clara per decidir diferent que és decidir millor.

—JOAN HERRERA: Jo faig meves les paraules de Dolors i diré una cosa que ella també diu sovint. La bicefàlia és una expressió que fa referència a un conflicte que, finalment, desemboca en una bicefàlia. No és el nostre cas. Nosaltres som un equip que ens presentem junts. No som l’únic cas entre els partits polítics europeus. I té raó la Dolors: en una societat de dones i homes no pot ser que al capdavant hi hagi només homes. I, a més, hem de fer les coses més horitzontals; s’ha acabat això dels lideratges —uns que lideren i els altres que els segueixen.

—Heu fet la transició més tranquil·la de tots els partits catalans, del tripartit ençà. Per quina raó?

—DOLORS CAMATS: Hi ha tres raons. La primera té molt a veure amb allò que deia ara en Joan de treballar en equip. En Iniciativa hem pogut fer un equip amb gent amb més experiència i gent que venia de les joventuts o de fora del partit i el progressiu traspàs de responsabilitats, no sols entre generacions sinó també entre equips. Segona raó: la cohesió al voltant d’un projecte polític, que és compartida. Evidentment amb matisos, amb accents i amb molt de debat polític. I tercera: té a veure també amb les persones que han estat en aquest procés. Sobretot, amb la generositat de la presidència de Joan Saura i la secretaria general de Joan Herrera. Tots tres components ajuden que, finalment, les coses hagin passat d’una manera tranquil·la, cohesionada, sense perdre ni cohesió política ni debat.

—Hi ha manera de sortir de la crisi sense retallades?

—JOAN HERRERA: Hi ha manera de sortir de la crisi amb retallades? És clar que, tres anys després de les retallades, aquesta política tan sols ha agreujat més la salut de l’economia. Ara fa tres anys del 10 de maig de 2010 en què Rodríguez Zapatero va anunciar l’austeritat; després va seguir Mas, entusiasta; i en Rajoy, per descomptat. I tres anys després veiem que l’austeritat no serveix per a sortir de la crisi. L’austeritat serveix per a aprofitar-se de la crisi. Una anècdota que no ho és: en un recent congrés de publicitat expli-

Dolors Camats: “El problema no és que no ens

caven que tots els sectors havien reduït les seves inversions en publicitat, tret d’un: la sanitat privada i les mútues. L’austeritat serveix per a degradar drets i que alguns, a partir d’aquesta degradació, facin negoci. Això és el que està succeint. I el que hem de plantejar-nos és que ens cal una estratègia per a derrotar aquesta austeritat, que marca el govern de Madrid, que segueix el govern català i que defineixen la troica i les institucions europees. Per tant, les retallades no serveixen per a sortir de la crisi perquè es crea un cercle desastrós: com més retalles, més afecta la vida de la gent; això implica una retracció del consum; aquesta retracció del consum crea desocupació i, per tant, hi ha menys ingressos per a la administració i el dèficit es va fent gran.

—A França, el Partit Socialista (PS) ha acabat aplicant també retallades.

puguem permetre l'estat del benestar; el problema són les receptes que vénen d'Europa".

—DOLORS CAMATS: Ho veiem des de la decepció. Quan el PS entra al govern francès, a tot Europa hi ha una expectativa per veure si són capaços de portar a la pràctica una solució a la crisi diferent de la que han desenvolupat els governs conservador i liberal. Però el que ha fet el govern francès és recular en el seu discurs propi, malgrat que pren mesures que són importants —mesures d'ingressos—, però no canvia el marc de l'austeritat. Per això creiem que és important no desvincular el que els està passant avui als catalans i les catalanes, que no creguin que el que els està passant és que han estirat més el braç que la màniga o que hàgim gastat més del que podíem. No és un problema de no poder-nos permetre l'estat del benestar o les polítiques que havíem fet. És un problema de les receptes que s'estan aplicant a Catalunya, a escala estatal i a escala europea. O canviem aquest marc

que fa passar el pagament del deute per sobre dels interessos de les persones, de l'estat del benestar, o és evident que no ens enfrontem a la crisi —i que alguns se n'aprofiten. És evident que hi ha marge i alternativa, però cal un qüestionament total de les polítiques que s'estan fent, també a nivell europeu.

—Però s'hauran de pagar els interessos i el deute.

—JOAN HERRERA: Com es parla molt de l'herència que es va deixar, en primer lloc cal explicar que el govern de la Generalitat actual augmenta el deute de forma bastant superior a com ho feia el govern anterior. Per diverses raons, pel deute acumulat, pels interessos, però també perquè la política que aplica no té sentit. En segon lloc, podem aconseguir una recuperació econòmica amb una retallada sigui de 2.000 milions d'euros —l'escenari en teoria més positiu— o sigui de 4.500 milions d'eu-

ros? Cal explicar que la pròrroga pressupostària vol dir que estan retallant ara 4.500 milions d'euros, 500 milions en sanitat. Doncs així no podem sortir de la crisi. O crees els escenaris per al creixement econòmic o no pagues cap deute. I tercer: enlloc d'Europa no hi ha sortida possible només des de la perspectiva nacional —cal millorar el dèficit fiscal i una estructura diferent, etc., però calen mesures dràstiques. Per això diem al govern que presenti els Pressupostos que necessita el país. D'on treurem els diners? A partir de plantar-se davant de l'objectiu de dèficit i marcar un escenari diferent.

—Però això no tindria una resposta negativa des de Madrid, que potser collaria encara més la Generalitat?

—JOAN HERRERA: Que no els està collant? La fortalesa del govern és que Catalunya no pot caure. Si cau Catalunya, cau Espanya, perquè és un 20 per cent del PIB. De la mateixa manera que Espanya no pot caure perquè faria caure Europa. Cal que algú faci alguna cosa diferent. S'han de plantar i dir que hi ha un problema polític amb els objectius d'austeritat, que no són polítiques que necessita el país. I anem a un horitzó de dir que part del deute no el paguem. El fort endeutament privat i part de l'endeutament públic —que tots sabem, a més, que en gran mesura prové d'haver socialitzat el deute privat, a partir de l'ajut a la banca— és un llast per a l'economia extraordinari. Alemanya, a la fi dels quaranta, va tenir una condonació important de part del seu deute. Les economies mediterrànies —Catalunya, Estat, Grècia, Itàlia...— estan fortament endeutades perquè la paritat euro-pesseta, euro-lira, euro-dracma i euro-escut era una paritat pensada pel marc alemany perquè nosaltres ens sobreendeutàssim. I ells van poder sortir-se'n, amb un escenari de set milions de treballadors pobres, perquè nosaltres ens sobreendeutàvem. Hi tenim una part de responsabilitat? Sí, però no tota. Aquest és un plantejament que cal fer i cal fer-lo ja, perquè el que ens planteja en Mas és estar discutint sobre la misèria: 2.000 milions o 3.000 milions o 4.500 milions de retallada. Això és el que cal tallar de soca-rel.

—Al vostre desè congrés vau destacar que els partits d'esquerra heu

Joan Herrera: "Si hi ha una consulta, votarem el mateix perquè l'anàlisi serà compartida. Hi ha un denominador comú que és dir no a mantenir l'actual *statu quo*."

d'actuar "plegats". No és ara que l'esquerra està més fraccionada que mai? ICV, PSC, ERC i ara la CUP... I Ciutadans potser s'hi inclourien.

—DOLORS CAMATS: No els hi inclourem, a Ciutadans.

—JOAN HERRERA: Ciutadans acaba de fer una proposta que era excloure els immigrants en situació irregular de la salut pública. Trobo complicat incloure'ls.

—Són ells que diuen que vénen de l'esquerra...

—JOAN HERRERA: No. Vénen de Lerroux i són Lerroux en estat pur. I van a un barri i tres persones els diuen que els immigrants molesten i l'endemà presenten aquesta proposta. Això és Ciutadans. Dit això, sobre l'esquerra, nosaltres diem: la situació és excepcional? Sí. Ens ho estan prenent tot? Sí. El que està passant amb la salut, amb l'ensenyament, allò que volen fer ara amb les pensions o la reforma laboral impliquen que estan descapitalitzant la gent. El nostre patrimoni, el de les classes populars, és la salut, l'educació, l'aula del nostre fill, la salut dels pares... i nosaltres som dels qui pensem que com pitjor, pitjor, perquè quan la gent està pitjor és més difícil construir una alternativa. I la nostra és una esquerra que va sobre les condicions materials de vida de la gent, que s'està degradant com mai. Davant d'aquest escenari demanem unitat. Unitat amb tres principis bàsics: a Catalunya, el

dret a decidir, perquè el dret a decidir forma part de l'emancipació del país i de l'emancipació social i nacional. En segon lloc, derrotem l'austeritat. No estiguem discutint sobre si retallem 2.000 o 4.000 euros o mantinguem un comissari a les institucions europees com Joaquín Almunia. I tres: una nova política. La política ara necessita parets de vidre; a la democràcia representativa, hi hem d'incorporar elements de democràcia participativa; amb referèndums revocatoris... hem de fer que la democràcia no sigui anar a votar cada quatre anys. A partir d'aquests tres principis, unitat per a canviar-ho tot. Tot reconeixent que hi ha dos riscos. Avui hi ha el risc de la fragmentació, que no permeti formar una alternativa, i l'altre, el del nihilisme, que encara no s'ha mostrat amb prou nitidesa, però hi ha llocs, com Itàlia, on sí. I on el nihilisme canalitza part del malestar els de sempre continuen tallant el bacallà.

—El dret a decidir el defenseu decididament. La independència és una cosa més personal?

—DOLORS CAMATS: No. Nosaltres hem fet una reflexió com a partit federalista després de la sentència del Tribunal Constitucional, que tanca una porta i indica que s'ha acabat el desenvolupament que durant trenta anys s'havia fet, no només per l'autogovern a Catalunya sinó també d'anar federalitzant l'estat —si vols, per la via del darrere. Fins i tot es fa un pas endarrere

perquè en els pactes polítics que surten de la Transició —en el pacte territorial— es retrocedeix. Per tant, nosaltres fem la reflexió que estem en un nou estadi. Es passa del peix al cove al conflicte amb l'estat. I allò que ens dóna arguments en aquest conflicte és el dret a decidir, fer una consulta. Per això som els primers a defensar-la i a demanar que es faci en aquesta legislatura. És evident que dins d'Iniciativa hi ha gent que vol una negociació amb l'estat per passar a ser un estat independent i d'altres que volen fer-ho per passar a ser un estat federat amb Espanya. Però una de les coses que coincidim a defensar, des de tot el projecte polític, és de fer-ho com un estat propi, de tu a tu amb l'estat espanyol. I aquest és l'element, el del dret a decidir i el de l'estat propi, que cohesionen la gent amb una sensibilitat o un altra dins d'Iniciativa al voltant del projecte polític que estem defensant. També estic convençuda que, de la mateixa manera que hem arribat a aquest posicionament polític junts, el dia que hi hagi una consulta a Catalunya —en funció de com s'hi arribi, de quina hagi estat l'actitud de l'estat i de quina hagi estat l'actitud a Catalunya— en Iniciativa la majoria de la gent defensarem el mateix posicionament.

—Si un dia hi ha una consulta, Dolors Camats i Joan Herrera votaran coses diferents?

—JOAN HERRERA: No, votarem el mateix. L'anàlisi serà compartida. En aquest partit hi ha molta reflexió política. Hi ha un denominador comú, que és dir no al manteniment de l'*statu quo*, i això ens durà al gruix del partit —i a la Dolors i a mi— a expressar la mateixa opinió.

—DOLORS CAMATS: Jo crec que hi ha gent que, des de fora, ens ha definit molt bé: en Iniciativa hi ha federalistes que són capaços, no sols d'acceptar el dret a decidir, sinó de no rebutjar la independència i hi ha independentistes que són capaços de plantejar que, si el federalisme fos possible en unes condicions acceptables, podrien ser federalistes. Aquesta és una bona manera de resumir que, en funció de la situació en què ens trobem, passarà una cosa o una altra, però ho decidirem tots conjuntament.

Àlex Milian